

Krönikan

#13 - 1908-1910 (del 3)

Av Lars Carlsson

Lars Carlsson har nu kommit fram till den sista delen i sin fotbollshistoriska betraktelse av åren 1908-1910.

Göta deltagar i Skånska Mästerskapet detta år, dock utan framgång. Mästerskapet hade spelats sedan 1905 och dess förste segrare hette Väsby. En stor bedrift av det lilla samhället beläget på höger sida om vägen just innan man kör in i Höganäs från Ängelholms-hållet.

Bollklubben Göta vinner en stor seger detta år, faktiskt den största dittills. Helsingborgs Folkets Park anordnar 1910 en Pokalturnering. Den 4:e september möter Göta Helsingborgslaget Öresund och vinner med 6-3. Det betyder att Göta har gått till final i turneringen. Finalen spelas söndagen den 11 september i Helsingborg. Finalmotståndare är BK Drott, titelförsvare och det

vassaste laget i Helsingborg efter HIF. Göta vinner sensationellt matchen med 1-0 och det är en stolt lagkapten, som på sina kamraters axlar, höjer den imponerande pokalen mot skyn. En stor publik hade kommit till finalen och de hyllade livligt de käcka Engelholms-pojkarna.

Lagkaptenen Hugo Berg, som även var föreningens förste ordförande, utbringar efter matchen ett "fyrfaldigt lefve för Folkets Parks Styrelsen och de båda lagen". Detta var således Götas största framgång så här långt och den röner så stor uppmärksamhet i "Lergöksstaden", att pokalen ställs ut i H.J. Ohlanders Herr-ekiperingsaffär under resten av året.

Skolfotbollen var, som jag tidigare nämnt, starkt på fram-

marsch. Den 16 oktober spelar Ängelholm Samskolas Fotbollsklubb mot ett lag från Helsingborgs Högre allmänna Läroverk. Matchen slutar 1-1 och målskytt för Ängelholm-laget var Sven Sandahl, sedermera en framgångsrik friidrottare för ÄIF.

Örgryte blir Svenska mästare det här året, när det ännu inte finns så många, som förstår sig på fotboll.

Fotbollen var fortfarande ung men disciplinproblemen var redan ett faktum. Riksidrottsförbundets Förvaltningsutskott beslutar vid sitt årsmöte detta år, "att förening, styrelse eller enskild medlem, som uppför sig illa i samband med eller efter match p g a domslut fällt i matchen och gör sig skyldig till förolämpning

eller demonstrerar mot domare eller annan funktionär eller uppträder på ett sätt, som kan skada idrotten kan dömas till böter, in till 100 kronor eller varningar eller diskvalifikation". 100 kronor kan tycka vara ett litet belopp men 1910 motsvarade det ungefär en månadslön för en vanlig arbetare.

Epilog

Så hade Sverige och världen averkat det första decenniet av 1900-talet. Man kan lugnt påstå, att Sverige rullade in i 1900-talet. Automobilerna gjorde sitt intåg. En bil kostade drygt fem årslöner för en arbetare men trots det höga priset kom bilarnas antal snabbt att växa.

1905 fanns det i Stockholm 300 hästdroskor och tio taxibilar. 1910 var förhållandet 300 taxibilar och bara 35 hästdroskor. Totalt var 1000 bilar registrerade i "Huvudstaden".

Några krav på körkort fanns inte. Det stora problemet i Stockholm var de "höga hastigheterna". Detta ledde till att hastigheten begränsades till 20 km i timmen utom för "farliga gator" där hastighetsbegränsningen var 10 km i timmen.

Den 20:e oktober 1908 rapporterades i Aftonbladet om en "upp-

IF Göta anno 1910 på Gröna Torg. Bakifrån vänster räknat: Johan Bergström, Helgesson, Sven Winstedt, Gunnar Johansson, Carl Ekeröth, Sigfrid Åberg, Hugo Berg, Albin Andersson, Hjalmar Wikström, Lorenz Fredriksson, Hjalmar Bergström.

seendeväckande automobilycka". Rubriken lød: "Justitierådinnan Thomasson överkörd och dödad af prins Wilhelms automobil".

Polisen kunde dock konstatera att prinsens chaufför var helt utan skuld. Den gamla damen, sjuttio år, var nästintill döv och hade troligtvis inte hört bilen komma.

Något lugnare var det säkert i Ängelholm och det var inte ofta stadens medborgare fick se en automobil på Storgatan. Det skulle

dröja ytterligare ett decennium innan bilarna började rulla mer frekvent i "Lergökastaden".

Källor:

- * NST:s arkiv, Engelholms Tidning 1908-10
- * 50 år med ÄIF
- * Svensk Historia, del II av Sten Carlsson
- * Världens Nyheter, förlaget LÅSABRA 1980.
- * 1900-talet, Aftonbladet 2000
- * Bild från Bengt Irhammars privata samling